

חוט של חסד

הגליזון לכלל בית יהודי | בנשיאות הרב"צ שלום ארוש שליט"א פרשת | נשא | יב' סיון תשע"ח (26/05/18) | גליזון 572

תכלית התורה

חג שבועות אינו ציון היסטורי למתן התורה, אלא הוא מתן התורה בעצמו ובו אנו מקבלים את התורה מחדש בכל שנה ושנה. השבוע זכינו לקבל את התורה הקדושה מחדש, ואנו צריכים להבין ולדעת מה התורה מלמדת אותנו ומה ה' רוצה שנלמד מהתורה, כי בתורה הקדושה יש שתי בחינות (יומא עב): 'זכה נעשית לו סם חיים, לא זכה נעשית לו סם מיתה'. כולנו רוצים ללמוד תורה ולדעת את התורה, ובוודאי אנו רוצים שהתורה הקדושה תהיה לנו סם חיים. לכן חייבים ללמוד מה העיקר שבתורה, ומה העיקר למעשה בדרך העבודה של כל אחד ואחד.

חיפוש ויגיעה. ומי שאין לו יראת ה' ולומד - אומרת הגמרא שהפסיד את העיקר כמו שאומר רש"י (יומא שם) שהתורה היא רק שער להיכנס בה ליראת שמים, לכן צריך להקדים יראת שמים ללימוד.

ועליו אומרת הגמרא (שם): "אוי להם לשונאיהן של תלמידי חכמים שעוסקין בתורה ואין בהן יראת שמים" ועליהם נאמר הפסוק: "למה זה מחיר ביד כסיל לקנות חכמה ולב אין". ואומרת הגמרא שכל תלמיד חכם שאין תוכו כברו אינו תלמיד חכם, גם אם יודע הרבה תורה, ונקרא 'נתעב' ויורש שני גיהנום.

למדן לבד בוודאי אינו כלום!

ובוודאי ה' רוצה שנלמד הרבה תורה ונברר היטב כל הלכה וכל דיבור בתורה הקדושה, ובלי לימוד נאמר עליו (אבות ב): "אין בור ירא חטא ולא עם הארץ חסיד". אבל חלילה וחלילה להפוך את הלימוד לתכלית בפני עצמה, ולשכוח את התכלית האמתית של התורה. חלילה שהלימוד יבוא על חשבון עבודת החיפוש של יראת השמיים.

לכן בא רבינו הקדוש וחקק עלי ספר מילים המזעזעות כל מי שלב אדם בקרבו (ל"מ לא): "כי כל צדיק צריך שיהיה למדן בתורה, וחסיד במעשים טובים. כי אם אינו למדן, אמרו רבותינו ז"ל: 'ולא עם הארץ חסיד'. ולמדן בלבד בוודאי אינו כלום, כי אפשר להיות למדן ורשע גמור. ולא זכה נעשה לו סם מוות', על כן צריך שיהיה למדן וחסיד".

רבינו אומר שהלימוד חשוב מאוד, אבל העיקר הוא להיות צדיק וחסיד במעשים טובים. נמצא שיש לאדם בחיים שתי עבודות מרכזיות: עבודת הצדקות ועבודת הלמדנות. ומבואר בתורה זו בפנים שעיקר הצדקות היא בתיקון ושמירת הברית

קודש, והחסידות היא במעשים טובים ובמידות טובות, וכן בתפילה ובכיסופין לה' יתברך. וכך מסכם ר' נתן את דברי רבינו בספר קיצור ליקוטי מוה"ר (לא):

"וצריך לאדם להיות לו אלו השתי בחינות ברית, היינו להיות צדיק ולמדן. וצדיק נקרא על ידי שמירת הברית קודש, ולמדן על ידי שילמוד דיני איסור והיתר וכיוצא בזה וישמרם. וכשזוכה לשמירת הברית בשתי בחינות אלו - אזי הוא דומה למלאך ה' צב-אות וזוכה לאמונה שלימה וממשיך כל הברכות וההשפעות".

שלימות האדם

ובהמשך מובא כך: "ושלמות האדם הוא שיהיה צדיק ולמדן, כי אם אינו למדן אמרו חכמינו ז"ל: 'ולא עם הארץ חסיד'. ולמדן בלבד בוודאי אינו כלום, כי אפשר להיות למדן ורשע גמור ח"ו, כי לא זכה נעשית לו סם המוות'. על כן צריך שיהיה למדן בתורה וחסיד במעשים טובים (וצדיק וחסיד הם בחינה אחת, כמובא בזוהר הקדוש: 'האי צדיק חסיד אקרי') ואזי הוא דומה למלאך ה' צב-אות ומציייר אותיות התורה לטוב".

מה המבחן של האדם האם הוא לומד תורה כרצון ה' יתברך? המבחן הוא שאצלו עבודת היראה והצדקות והחסידות קודמת לעבודת הלמדנות. וכאשר עבודה אחת באה על חשבון השנייה - תמיד יעדיף את עבודת הצדקות על פני עבודת הלמדנות, כי היראה היא העיקר. כמו שאומר רבינו שם: "אפילו הצדיק לפעמים כשנופל ממדרגתו, כידוע שאי אפשר לעמוד תמיד בקביעות על מדרגה אחת. אזי בעת שנופל ממדרגתו, אם ירצה להחזיק עצמו במדרגת למדן שנשאר לו - הוא לא טוב; רק צריך להחזיק עצמו ביראת שמים מה שיש לו עדיין

מהרשימו שנשאר לו".

ומי שטועה בכך וסובר שהעיקר הוא בחינת למדן, והלימוד שלו בא על חשבון הצדקות ר"ל, כותב עליו רבינו דברים חריפים מאוד (שם): "אך מי שטועה וסובר שבחינות למדן לבד הוא העיקר - הוא בחינות 'אָחַר' שקיצץ בנטיעות". 'אָחַר' היה אחד מגדולי התורה בדור התנאים, והיה רבו של ר' מאיר בעל הנס - ולדאבון הלב כפר בעיקר ואיבד את כל יהדותו ר"ל.

תורתו מתברכת

ולעומת זאת, מי שמשקיע בעבודת הצדקות ומקדים אותה לעבודת הלמדנות - הוא זוכה ללימוד אחר לגמרי, ההבנה שלו, והסייעתא דשמיא שלו, וכל בחינת הלמדנות שלו היא גבוהה לאין ערוך כי זוכה לתורת אמת, כמו שאומר רבינו שהתורה בעצמה משתוקקת לצאת מפיו, וז"ל (קיצור ל"מ): "וכשזוכה לשמירת הברית בשתי בחינות הנ"ל (צדיק ולמדן) - אזי זוכה לאהבה וכיסופים טובים לה' יתברך שעל ידי זה מציייר אותיות התורה לטוב, בבחינת חיים (סם חיים). ואזי אותיות התורה בעצמן מבקשין ממנו שידבנם בפיו כדי שְׂצִיָּקם לטובה".

לכן דוד המלך למד בלילה אחד מה שתלמיד וותיק לומד במאה שנה, וזכה שה' עמו והלכה כמותו בכל מקום. כי מאחר שהקדים את הצדקות - ה' עזר לו תמיד לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא. ולכן אמר "שמרה נפשי כי חסיד אני", וכי דוד בא להתפאר בפני ה' יתברך ח"ו? והרי צדיקים גדולים שהתפארו במעלתם נענשו? אלא הפשט הוא שדוד ביקש מה' יתברך שישמור אותו מטעויות בלימוד ובדרך ההנהגה, ויכוון אותו בדרך האמת, מכיוון שהוא תמיד מקדים

המשך בעמוד 3

הכנסים של הרב שלום ארוש שליט"א לשבוע הקרוב

<p>יום ד' בירושלים ישיבת חוט של חסד שמואל הנביא 13 שייעור קבוע בחלפה בשעה 20:30 ולאחרי"כ שייעור ראש הישיבה בשעה 21:00 יום ה' בהולון (שכ" תל ניבורים) 21:30 ד"ר המופעילים פינת המצוזה ב"ב ע"ש הללי א"י</p>	<p>יום ב' יד סיון (28/05/2018) איתמר והסביבה ב"ב מרכזי איתמר בשעה: 20:30</p>	<p>יום א' יג סיון (27/05/2018) דימונה והסביבה ב"ב בני עקיבא רחבת הפלמ"ח בשעה: 20:30</p>
--	---	--

לפרטים ולחזמת שייעורים: 0527611100

ברכת הכניס – הלב והמעין

מצוות עשה מהותה לסיפור שהכניס יברכו את ישראל, וזו מצווה הנוהגת בכל יום, ובשל כך טמונים בה מספר יסודות עצומים, אחד מהם הוא יסוד ההענוה, שהוא יסוד היסודות של החיים בכלל ושל חסידות ברסלב בפרט. ואין קשור געגוע לברכת הכניס? כי גם לאיש הישראלי העומד לקבל את הברכה יש חלק במצווה, בזה שהוא עומד בשתיקה כוונה בהשתוקקות לברכת הכניס הוא גורם והמשכת השפע לעולם, כמאמר הזוהר ב"אתערותא דלתתא תליא אתערותא דלעילא" היינו שהרצון שלנו, הגעגוע שלנו לברכת שמים, ממשיך את הברכה. וזה נמשך אותנו לסיפור הלב והמעין שסיפר רבי נחמן מברסלב, סיפור שמלמד אותנו שהאדם צריך להיות בגעגוע תמיד, והגעגוע אל האור האינוסופי הבלתי מושג גורם שהאדם יהיה בהתהוות מתמדת, לכן זה טוב להיות "בדרך" ולא ביעד, ההשתוקקות אל היעד מייצרת חיים, להגיע ליעד זה למות, כמו שאנו מרגישים בחוש, שכאשר השגנו תאוה מסוימת, ההשתוקקות אליה הוועת.

וכן מספר רבנו, כי לעולם הזה יש לב, והלב הזה נמצא מול הר שעל ראשו מעיין, ומעיין זה הוא מקור החיים של הלב של העולם,

הלב יכול להמשיך לחיות כל עוד הוא רואה את המעיין מרוחק, ולמרות שהוא "כוסף ומשתוקק תמיד לבוא אל אותו המעיין בהשתוקקות גדול מאוד מאוד" הוא לא יכול להתקרב אליו ולהתאחד אתו לגמרי, כי בדרך אל המעיין יגיע הלב לזווית כזו של השיפוע, שבה בהכרח יאבד קשר עין עם המעיין ואז ימות מיד, ובגלל הפדוקס הזה, כל מה שנשאר ללב לעשות, זה לכסוף אל המעיין, להשתוקק אליו, להתגעגע, אך לעולם לא להגיע.

והטעם שדווקא הכניס נבחרו להמשיך שפע המעיין לעולם, כי הכניס הם בחינת האבה, והכונה נמשכת מאברהם שכל עניינו אבה, כי הוא בחינת "אברהם אברהם", ועליו נאמר "אחד (=אבה) היה אברהם" ובגלל שהכניס הם נציגי אור האבה, אנחנו נעמיד מולם בגעגוע, שימשיכו עליו אור אחדותו יתברך, שיעבירו לנו שפע האבה האלוהית, שיעבירו לנו שביבים של אור, רסיסי חיים מאותה שלמות אותה אי אפשר להשיג לגמרי כל זמן שאנו בתוך גוף, כי אם ברצוא ושוב, במטי לא מטי.

וזה נקרא להתבגר, להכיר ולשאת כאב הנפרדות, להסכים עם זה שיש ותמיד יהיה געגוע לא ממומש, ולהמשיך ולכסוף אל השפע המגיע בהבזקים ועלם, וזו הדרך השלם

פנה פעם אבנך אהד לאחר התגן אל החסיד רבי שמואל שפירא ז"ל בקבשו שיבד עמו ויחזקו בעבודת השם יתברך, היה זאת בערב שבת קדש בעת שישב רבי שמואל ואמר לעצמו קפיתו ק"ז ה'הוד לה' כי טוב" זמן הרבה לפני ביאת קהל המתפללים, לא ענהו רבי שמואל שום דבר פדרכו בחסכו בדבורים, רק זאת שפשיגעי לתבות "ויזעקו", ו"ויזעקו", הדגישו וקבלם חזר והדגיש, והבין האבנך תרוץ מעצמו לשאלתו. (שיש"ק ה)

מורה"ת ז' זכרוננו לברכה לא היה נוהג לומר בליל שבת את הזמיר הנקרא "דער פרומער נגון" המושר בפי אנשי" על זמר "מעין עולם הבא", בהקצתו שפחמת קדשת ומעלת שמת שבת, אינו חפץ לומר נגוני התעוררות אלא רק נגוני שמחה חזון, אולם בסעודה שלישית עת נענא דרצוין דביקות והתעוררות, אז היה מזמורו. (שם ג-קלד)

- א ב של החיים**
- ☆ לפי מעלת הנפש כך צריך להיות החשק; ובלי החשק הדרוש, לא יזכה להגיע לנפשק.
 - ☆ יכולים למנוע ממך לעשות, אך לא יכולים למנוע ממך לכסף, לרצות ולהשתוקק.
 - ☆ כסופין ורצונות טובים הם בבחינת שבת קדש, היינו שהם מקדשים את האדם.

ש"ת של חסד

שאלה: ידוע שיש רוח טומאה/רוח רעה בבתי קברות. מהן ההשלכות ההלכתיות של מציאות זו? ומה הדין בקברות צדיקים?

תשובה: ראשית, יש להדגיש שנידון השאלה אינו עוסק במושג של "טומאת מת" – כלומר האם קברי צדיקים מטמאים מצד טומאת מת (וני"מ האם מותר לכהנים להשתטח על קברי צדיקים), ובעזרה"ת בעתיד תובא תשובה נרחבת בנושא במדור זה; אלא השאלה עוסקת במושג של "רוח טומאה/רוח רעה" בקבר וההשלכות ההלכתיות של מציאות זו. וכן שאין כותב להידע ספר די הלוי (סי' ס"א) שאין כל קשר בין "רוח טומאה/רוח רעה" ל"טומאה", וממילא אף במקומות שאין בהם טומאה (כפי שיבאר להלן), מ"מ יש רוח טומאה.

רוח רעה בבתי קברות והדין בקברות צדיקים

דיון המוגש ע"י בית ההוראה "חוט של חסד" מאת הרה"ג ר' אלחנן שלום אלגרוד שליט"א ר"כ ההוראה ודומ"צ דק"ק "חוט של חסד" ודיין בביה"ד "משפט וחסד"

הסחיצונים נדבקים בו; והביאו הגר"ע יוסף זצ"ל [ש"ת יביע אומר ח"ד י"ד סי' ל"ה אות ה'].

עוד כותב הגר"א [מובא בעלים לתרופה לבנו] שמטעם זה של החיציזונים, אין לנשים בכל גיל שהוא ללכת כלל לבתי הקברות, אלא רק גברים ילכו, וז"ל: "ותשמור שלא תלך לבית הקברות כלל וכלל כי שם מתדבקין בקליפות מאד, וכל שכן בנשים, וכל הצרות והעונות באים מזה". והביאו דבריו להלכה ספר הבית היהודי (ח"י סי' מ"ד) והגר"י יוסף שליט"א [ילקוט יוסף אורח סי' ד' סי'ה]. כך גם פוסק הגר"מ אליהו זצ"ל [דרכי טהרה פ"ה ס"ז] שעל פי הסוד ראוי שנשים לא תלכנה בכלל לבתי הקברות, ובפרט אחר מיטת הנפטר, משום שמלאך המוות ופמלייתו נמצאים שם ועלולים להזיק לנשים הבאות שם.

כל הנאמר לעיל הוא בבתי קברות של אנשים רגילים, אולם בקברי צדיקים מצוינו מקורות רבים שמפאת קדושתם – אין בהם לא רוח טומאה/רוח רעה או חיציזונים, ונביא את חלקם:

רביה"ק זע"א [ליקו"מ תניינא סי' ק"ט] כותב שלקברי צדיקים ישנה קדושת ארץ-ישראל, וז"ל: "סיפר עמי מענין קבר הבעש"ט צוק"ל שטוב מאד להיות שם על קברו. ואמר 'כי צדיקים יירשו ארץ' [תהלים ל"ז] – היינו שהצדיקים אמיתיים יורשים ארץ ישראל, שזוכים שמקום גנייתם הוא קדוש בקדושת ארץ ישראל ממש, וארץ ישראל הוא תיקון גדול לפגם הברית"; ואף המקובל הא-לוקי בעל הצל"ש שבו אחרתלמה [סבו של הגר"ש אלישיב זצ"ל, מובא בש"ת תשובות והנהגות כרך ב' סי' ס"ד ובכרך ג' סי' ס"א] סובר שבקברי צדיקים בחו"ל יש קדושת ארץ ישראל. והנ"מ בזה היא לגבי קיום החיציזונים בקברות צדיקים, כמו שכותב להדיא הגר"מ שטרנבוך שליט"א [ש"ת תשובות והנהגות כרך ב' ה"ל] וז"ל: "והנה מקובל אצלנו שרבינו הגר"א זצ"ל המליץ לא ללכת לקברות, ועיין באגרת שלו לבני ביתו. וגם שמעתי על הגר"ח מבריסק לילך לקברות משום החיציזונים שבבית הקברות, י"ל דבארץ ישראל דקדושה י'עני' ד' אלוק' בה' – אין להם אחיזה גם בבית הקברות ואין חשש מליץ שם". וממילא ה"ה שבקברי צדיקים אפילו בחו"ל שיש בהם קדושת ארץ ישראל, אין לחיציזונים אחיזה שם, ולכן לאותם אנשים שהובא לעיל [באות ב'] שמומלץ לא ללכת לבתי הקברות מפאת החיציזונים, שרי להם ללכת לקברי צדיקים אפילו בחו"ל (וכן לשיטת הגר"א שרי להם ללכת לבתי קברות רגילים בארץ ישראל).

למעשה: בבתי קברות נמצאת רוח טומאה/רוח רעה, ולכן צריכים ליטול ידיים כשיוצאים משם.

כמו-כן, יש בבתי קברות כוחות של טומאה הנקראים "חיציזונים", ולכן מומלץ לנשים בכלל ולנשים מעוברות בפרט, שלא להיכנס כלל וכלל לבתי קברות.

ונחלקו הפוסקים האם גם בבתי קברות של גויים קיימת אותה רוח טומאה/רוח רעה ואותם חיציזונים.

אולם קברי צדיקים הם מקום שקדוש בקדושת ארץ ישראל, ולכן אין בהם רוח טומאה/רוח רעה ולא חיציזונים, וממילא לא צריך ליטול ידי וידו כשיוצא מהם ומותר גם לנשים בכלל ולנשים מעוברות בפרט להיכנס אליהם על-מנת להתפלל שם (ודין זה הוא בקברי צדיקים שאינם נמצאים בתוך בית קברות על אף שיש מקילים בזה כשהולך רק לקבר של אותו צדיק ותו לא).

כתוב שו"ת מנחת יצחק (ח"י סי' מ"ב אות ב') שנוהגים שנשים מעוברות לא נכנסות לבתי הקברות, ועי"ש שמארץ בטעם הדבר. וכן כותב בשו"ת שבת הקהתי (ח"ה סי' קע"א), וביאר שאולי זה על פי דעת ספר שבת מוסר [פ"ד] הכותב שמקומות טומאה מזיקים לעובר.

ונחלקו הפוסקים מה הדין בבית קברות של גויים – האם גם שם יש רוח טומאה/רוח רעה וחיציזונים, ונ"מ לדין נטילת ידיים וכן לנידונים שהובאו לעיל גבי אותם אנשים שיש להם להימנע מלהיכנס לבית הקברות:

(א) הגר"י זילברשטיין שליט"א [חשוקי חמד ברכות י"ח ע"ב ד"ה ו'ולן בבית הקברות] והגר"י יוסף שליט"א [ילקוט יוסף אורח סי' ד' ס"ז] פוסקים שגם בבתי קברות של גויים יש רוח טומאה/רוח רעה וחיציזונים, וממילא אין הבדל בינם לבין בני קברות של יהודים.

(ב) ברם הגר"מ שטרנבוך שליט"א [ש"ת תשובות והנהגות כרך ב' סי' תקפ"א] חולק וסובר שאין בקברות גויים רוח טומאה/רוח רעה או חיציזונים, ולכן לא צריך ליטול ידיים כשיוצאים משם ומותר גם לנשים בכלל ולמעוברות בפרט להיכנס אליהם.

המשך דבר ראש הישיבה

את עבודת החסידות לעבודת הלמדנות. ועל זה אומרת הגמרא (ברכות לב:): "מתוך שחסידיהם הם תורתם משתמרת".

תורה לשמה

וזה עיקר המושג 'לימוד תורה לשמה'. הגמרא אומרת 'זכה - נעשית לו סם חיים'. מה הכוונה 'זכה'? אומר רש"י (יומא שם): 'ללמוד לשמה ולקיימה', כמובא בגמרא בתענית (ז.): 'כל העוסק בתורה לשמה תורתו נעשית לו סם חיים'. וכאן מבאר רבינו, שהתורה נעשית סם חיים רק כשאדם מקדים את עבודת הצדקות, מכאן שיעקר לימוד תורה לשמה הוא לזכות ליראת שמיים, למידות טובות, לאמונה, ולתפילה, כפי שנבאר. אפשר להגיד שזה היסוד של כל החיים, ואדם צריך לראות שכל ההנהגה שלו בחיים תהיה בנויה על יסוד זה:

☆ שהזמן המוקדש לתפילה, לקרבת אלוקים, לחשבון נפש, ולעבודת הרצון לא יפגע בגלל הלימוד שלו, אלא אדרבא 'זמן תפילה לחוד, וזמן תורה לחוד' (שבת י.).

☆ שיקדיש זמן ניכר ביום לעבודת הרצון על שמירת העיניים ותיקון הברית, כי 'לא אקרי צדיק אלא מאן דנטר ברית', עיקר הצדקות היא בעניין זה.

☆ שיקדיש זמן לשירות ותשבחות לה' יתברך: זמירות הבוקר, תפילה בניגונים, הלל באריכות, זמירות בשבת ובמוצאי שבת, ולא יקצר בזה; כמו כל הצדיקים שבכל הדורות שבראשם דוד המלך, שלצד התמדת הלימוד, היו שרים ומנגנים לילות שלמים.

☆ שיקדיש זמן ללימוד מוסר וחסידות בדגש על ההנהגה המעשית הנובעת מלימודו.

☆ שיקדיש זמן לעבודת המידות ותיקונן, לחסד, לעזרה לחברים, לצדקה, להפצה וקירוב רחוקים, לתורת חסד, שזה בחינת 'והלכת בדרכיו' כמו שאומר רבינו (שם): "וצריך להידמות לקונו, להיות חסיד במעשים טובים".

וכל אחד ימשיך מדעתו על פי המבואר כאן, ויעשה חשבון נפש ויבדוק תמיד שאצלו הלימוד לא יבוא על חשבון הצדקות ח"ו. ובזכות זה נזכה שאור התורה יאיר באמת בעולם, ויתרבה כבוד שמיים, וכל עמי הארץ יראו את שם ה' הנקרא על העוסקים בתורה לשמה, וייעשו כולם אגודה אחת לעבדו בלבב שלם.

את פניו ואמונת כלל בית ישראל.

נא להתפלל לרפואת קלמן קלונימוס בן רחל, משה בן אידה

בשכר החסד

וקרא לעזרה. כשראה אותי העגלון אורו עיניו. הוא סיפר לי כי הוא מסייע בעגלתו רב חשוב ושלושה דיינים, ולפתע נשבר ציר העגלה ואינם יכולים להמשיך בדרכם. ערכתי שיקול מהיר, והחלטתי כי את בית מדרש אוכל להסיק מאוחר יותר. כעת מוטל עלי לסייע ליהודים הזקוקים לעזרתי. מיהרתי לביתו של הנכח וביקשתי ממנו שיבוא עימי לתקן את העגלה. עזרתי לו לשאת את כלי העבודה המתאימים. העגלון קיבל את פנינו באנחת רוחה. הוא פתח את הדלת וביקש מהיושבים במרכבה לצאת, כדי שנוכל להרכיב את הציר החדש. שלושה דיינים זקנים ונשואי פנים יצאו מהעגלה. יחד עמם ירד רב צעיר, פניו להבים ועיניו יוקדות. הוא היה שקוע בשרעפיו, ודומה היה כי אינו חש בקור העז ואינו מבחין כלל בנעשה סביבו. זמן מה עמלנו העגלון, הנפח ואני, בהחלפת הציר. כאשר סיימנו קירב אותי העגלון אל הרב הגדול ואמר: "בחור זה עזר לנו לתקן את המרכבה".

"הרב נתן בי את עיניו היוקדות ושאל: "במה אברכך?" שתקתי במבוכה. "יהי רצון שבזכות החסד שעשית תזכה לזיווג הגון ולבנים טובים!" כך בירך אותי הרב. הנוסעים עלו למרכבה, והעגלון אחז במושכות ונפנף לי לשלום. עקבתי אחריהם במבטי עד כי נעלמו מהאופק המושלג, ומיד מיהרתי לבית המדרש אשר טרם הוסק.

☆ "זהו הסיפור רבי", בטוחני כי ברכתו של הרבי באותו ליל חורף היא בודאי שעמדה לי, בודאי בזכות זאת זכיתי בילדי הטובים והמצטיינים". רק כעבור שנים נודע לרב פסח כי הרב שהעניק את ברכתו היה הרב הגדול רבי יהושע לייב דיסקין, הלא הוא ה'שרף מבריסק'.

מעוניינת בעבודה צנועה ב-100% בשעות נוחות?

מצאנו מקום בדיוק בשבילך!
טלפנות עם שליחות, בשעות נוחות ובסביבה חרדית

לפרטים: 02-5308002 | 02-5308000

סיפור לשולחן שבת

יענקלה ת', יוסלה ת', פנחס ת', חיים ת', מוישי ת', זלמן ת' - אכן, שישה ילדים בשם משפחת ת' זכו בפרסים! "אימרו נא לי", שאל בפליאה את מנהלי התלמוד תורה, "כמה משפחות בשם ת' לומדות בתלמוד התורה שלנו?" "ששת ילדי של ר' פסח ת' לומדים אצלנו", השיבו המנהלים "וכל השישה היו בין הזוכים בפרסי ההצטיינות? השתאה הרב. "אכן, כל ששת בניו של ר' פסח ת' הם תלמידים מצויינים שבמצויינים!" התפעלות של רבי שמואל לא ידעה גבול "האומנם?! שישה ילדים מובחרים כל כך? איזו זכות מיוחדת יש לאב, שכל בניו

מאות התלמידים ישבו בשורות ישרות ותלו עיניים מצפות בבמה שבקדמת האולם. התרגשות שררה בקרב תלמידי ה'חידר'. על הבמה עמד נשיא ה'חידר', הגאון ר' שמואל סלנט. עיניו הטובות ליטפו באהבה את הילדים הצעירים היושבים למולו, וקולו הדהד בחלל: "ילדים יקרים", פתח רבי שמואל סלנט ואמר: "חז"ל מגלים לנו כי העולם כולו עומד בזכותכם, בזכות הבל פיהם של תינוקות של בית רבן. התורה הקדושה שאתם לומדים כל כך יקרה וחביבה בעיני הקב"ה! כל אחד ואחד מכם, המשקיע כוחותיו בלימוד, בשינון ובחזרה, אהוב על הקב"ה כבן יחיד".

אין שותין מים בפני רבים

אין שותין מים בפני רבים - אכילה ט'

גדולים בתורה עד כדי שנבחרו למצטיינים! עלי לברר כיצד זכה ר' פסח לזכות עצומה כזו".

☆ כשר שב רבי שמואל סלנט אל ביתו, ביקש לקרוא לר' פסח אליו. כאשר הגיע, קם רבי שמואל בפניו בהערכה ובכבוד ואמר בהתרגשות: "ששת בניך לומדים ב'חידר' שלנו, וכולם קיבלו היום פרסי הצטיינות. אמור לי במה זכית לכך?" ר' פסח הרכין ראשו בצנעה. "אין בי שום זכות מיוחדת", השיב, "אולם פעם קיבלתי ברכה של צדיק וכלך היה המעשה". רבי שמואל היטה אוזנו ור' פסח סיפר:

☆ "הייתי אז בחור צעיר. שמש בבית מדרש, ואחד מתפקידי היה להסיק את התנור בלילות החורף. הלילה שבו התרחש המעשה היה קר וסוער במיוחד. הרוחות שרקו בעז, והעיר קובנא כולה כוסתה במרדב של שלג. יצאתי מביתי עטוף במעיל חם, אולם שיני נקשו עדיין זו לזו. בזריזות צעדתי לכיוון בית המדרש, כדי לחמם אותן מעט לפני בואם של ראשוני הלומדים.

בדרכי לפתע לבית המדרש שמעתי לפתע קול קורא לעזרה. הלכתי בעקבות הקול, ואט-אט הוא הפך להיות ברור וקורב יתור: "עזרו לנו להיחלץ מכאן!" הדהד הקול בדממת הלילה. והנה נגלתה לעיני מרכבה נוטה על צידה. אחד מצירי העגלה נשברו, והעגלון אובד העצות עמד בשלג

רבי שמואל ה ב י ט בת ל מ י ד ים בחיך אהב. נדמה היה כי דבריו מכוונים אל כל ילד וילד באופן אישי; כל תלמיד חשוב ויקר בעיני ה'! התורה של כל אחד מהם - ערכה לא יסולא בפז! ה ת ל מ י ד ים חשו כאילו קיבלו טפיחת שכם מעודדת ואור של שמחה הוצת בעיניהם.

"מנהלי התלמוד תורה ואני רוצים כי תחושו עד כמה אנו מעריכים ומיקרים את עמלכם ואת התמדתכם", המשיך רבי שמואל בדבריו הבורחים כלפידיו אש, "לשם כך נבחרו כמה מהתלמידים החרוצים והשקדנים ביותר. כל אחד מתלמידים אלו יקבל פרס הצטיינות כאות הערכה לעמלו בתורה הקדושה". "יענקלה ת', קרא ר' שמואל את השם הראשון ברשימה. יענקלה סמוק הלחיים עלה לבמה בצעדים איטיים. לקול מחיאות הכפיים של חבריו קיבל יענקלה ספר עטוף וזכה בברכה חמה מהרב.

"יוסלה ת.", המשיך ר' שמואל בקריאת השמות. בזה אחר זה עלו נערי חמד, נטלו את פרסי הספרים וזכו בברכה חמה ולבבית.

☆ המעמד התפוזר התלמידים התפזרו לכיתותיהם בקולות צהלה ושוחחו בהתרגשות על חלוקת הפרסים. בלב אחדים מן הנערים גמלה החלטה: בפעם הבאה, בעזרת ה', נהיה גם אנחנו ראויים לקבלת פרס הצטיינות מידי הגאון רבי שמואל! באולם התלמוד תורה עיין רבי שמואל ברשימת המצטיינים שבידו. בשעת חלוקת הפרסים נדמה היה לו כי שם משפחה אחד חוזר ונשנה מספר פעמים. כעת עבר ר' שמואל על הרשימה וספר:

חינוך באבה

לימודי הצלחה פרק יז' מאת הרב יצחק אבוחצירא. מחנך ויועץ חינוכי

בשבוע שעבר, עסקנו בע"ה ב"חינוך מבוגרים" לניהול זמן בצורה נכונה.
השבוע ובשבוע הבא, הנושא בע"ה הוא: "חינוך ילדינו לניהול הזמן".
אנו מעוניינים בע"ה להשיג מספר מטרות:
1. הילד יכיר את חשיבות וערך הזמן. 2. הילד ידע לנצל את זמנו כראוי. 3. הילד יפנים מושגים וזמנים הקשורים בזמן, לקראת ניהול עצמי של סדר יום מתוך הסכמה. 4. הילד ידע כיצד לנהל את זמנו בצורה יעילה ואפקטיבית מתוך שילוב זמן להשגת המטרה האישית שלו.

ניהול זמן לומדים בבית

הזכרנו, שהלמידה הראשונה של הילד להכרת המושג "זמן", היא מהמודל אליו הוא נחשף בבית.
 הילד רואה, שומע, חש וחווה את התנהלות הוריו כלפי מימד הזמן ומתוך מה שהוא לומד בצורה ישירה ויפה, הוא "בונה" את מימד הזמן האישי שלו.
 ילד החווה משמעות לנושא הזמן ובית המתנהל מתוך "סדר יום קבוע", לומד עם הזמן, להתאים את עצמו למציאות הקיימת.
 חיים על פי זמן מובנה ומסודר, תורם להתפתחות של תמיכת עולם מסודרת. הילד יודע מה צפוי לקרות ומה מצופה ממנו. הידיעה של רצף ההתרחשויות הקבוע והחוזר בעקביות על עצמו, היא זו שמקנה לו תחושת "צפוי מראש" ומכאן בצורה עקיפה, נרכשת גם תחושת ביטחון.

סדר היום, הוא למעשה מסגרת של גבולות קבועים, השומרים על השגרה באופן עקבי וברור.
 השגרה והקביעות של סדר היום, מקלים לא ספק על החיים המשותפים בבית ותורמים לאווירה נינוחה ורגועה.
 הילד שיועד בוודאות את רצף הפעולות במשך היום (לדוגמה: סדר פעולות קבוע בזמן הקימה או לפני השינה), אינו עסוק כל הזמן בבידוק הגבול ובניסיון לעוקפו.
 סדר יום תורם כמובן גם להורים, כי ההורים יודעים שבשעה מסוימת וקבועה (פחות או יותר), הם מסיימים את תפקידם בניהול הבית ויש להם זמן לענייניהם האישיים והזוגיים.

במשך הזמן תוך כדי שהילד מפנים את חשיבות וערך הזמן, אפשר לשתף אותו בקביעת סדר היום. שיתופו בבחירת סדר הפעולות והתאמת משך הזמן שמקדישים לכל פעולה, עשויים להגביר את המוטיבציה שלו לשתף פעולה ומאפשרים לו ללמוד איך מנהלים זמן.
 לכן המאמר הקודם עסק ב"אימון מבוגרים לניהול הזמן" כי "איזור" הלמידה הראשוני של תפיסת חשיבות הזמן וחיוניו הילד לכן, הוא בבית.

ניהול הזמן כבר בגיל צעיר

ניהול הזמן אינו מתחיל בזמן שהילד בוגר ומבין את מימד הזמן (נניח בגיל 10) אלא ככל שתחיל להכניס את "גורם הזמן" כמשמעותית

בניהול החיים של הילד בגיל צעיר (כמובן מתוך מחשבה, נחת, שיתוף פעולה והדגרה) כך ייטב לילד ולנו.
 הבית שלנו אמור להתנהל לפי מימד של זמן וסדר יום ברור, עוד לפני שנולדו בו הילדים.
 כאשר הילדים בע"ה יגיעו אליו, הם יולדו לתוך בית המתנהל במושג זמן וכך הם לא יצטרכו "ללמוד" על מושג הזמן לכשיגדלו.
 כי כשהם יגדלו, הם יכירו אותם וירכשו אותם תוך כדי הגדילה כפי שירכשו את כישורי השפה והפעולות המוטוריות.

בכל אופן אפשר להתחיל לעבוד על הזמן כבר עם ילדים בני 4-3.
 כבר בגיל זה, הילדים מסוגלים להשתתף בתכנון סדר הפעולות שלהם בשעה שבין ארוחת הערב והשינה.
 נדרשים לכך מספר שלבים (בשלבם אלו נעבוד בחינוך הילד לניהול זמן בכל תחום שהוא):
 1. ברור המטרה. 2. ברור הפעולות הנדרשות להשגתה. 3. גורמים וקשיים העלולים להפריע או להקשות על השגת המטרה. 4. בחירת סדר הפעולות שהיינו סדר הקדימויות. 5. משך הזמן המוקצה לכל פעולה.

ניהול זמן ההתארגנות לקראת השינה

לדוגמה: המטרה שעליה נעבוד היא: "התארגנות לקראת השינה". נעבוד לפי השלבים הבאים:

- 1. ברור המטרה.** נחשוב ביחד מדוע אנו רוצים לעבוד על נושא זה, עד כמה נושא זה חיוני בחיינו ומה נוכל להשיג בחיינו על ידי שיפור הנושא.
- 2. ברור הפעולות הנדרשות להשגתה.** נבדוק ביחד עם הילד, מהן הפעולות הנדרשות להתארגנות לפני השינה: לאכול, להתקלח, ללבוש פיז'מה, לספר סיפור, לקרוא קריאת שמע שעל המיטה, נשיקת לילה טוב ו... להירדם.
- 3. גורמים וקשיים העלולים להפריע או להקשות על השגת המטרה.** בנושא ספציפי זה כתבנו בסדרה זו שני פרקים ואפשר לקרא עליהם שם.
- 4. בחירת סדר הפעולות שהיינו סדר הקדימויות.** בכדי להשיג שיתוף פעולה מקסימאלי, ניתן לילד לבחור מה הגיוני עבורו לעשות אחרי מה. הילד ישקול בשכלו ויבין אי אפשר להתקלח לאחר לבישת הפיז'מה או שאי אפשר לאכול ארוחת ערב לאחר העלייה למיטה ולכן ישנן סדר קדימויות ועליו לתכנן ולעבוד על פיהן.
- 5. משך הזמן המוקצה לכל פעולה.** כמה זמן יש להקדיש לכל פעולה: בגיל הרך, יש להבנות את הזמן לילד, בגילאים מאוחרים יותר הילד יכול להעריך את משך הזמן שמתאים לו, כמובן במסגרת הזמן הכללית שהוקצה לזמן ההתארגנות לשינה. נתכנן עם הילד את הערב כך שיספיק הזמן לכל פעולה בסדר הפעילויות

16-6 שורות ו-5 טורים. נשאר את השורה העליונה לכתורת. בכל אחת מהשורות 2-16 בטור הימני (הראשון) נכתבו את שעות הפעילות שלנו במהלך היום משעה 7:00 בבוקר ועד השעה 21:00 בלילה.

בטור השני נציין בקצרה מה עשינו ביום הראשון לבדיקה, בכל שעה. לדוגמה בשעה 7-התעוררנו, התארגנו, אכלנו ארוחת בוקר ונפרדנו מההורים. 8-8 יצאנו לבית הספר והגענו בשעה 8:15. נשארו בבית הספר עד השעה 13:00 וכך בכל שעה ושעה עד השעה 21:00 בלילה (או בגיל צעיר יותר עד השעה שבה נשארו ערים). כשסיימנו למלא את הטור השני, נעבור לטור השלישי.

בטור השלישי נציין ליד כל פעילות מהטור השני, אם הפעילות שנעשתה באותה השעה הינה הכרחית בזמן הזה (כמו הכנת שיעורים, מקלחת וכדו') או שהיא פעילות רשות או פעילות לא חשובה (כמו משחק עם חבר או ירידה למגרש) ואפשר לפעמים לוותר עליה.

בטור הרביעי נציין מה באמת רצינו לעשות באותה השעה, או מה הפעילות הרצויה והמועילה שאפשר לעשות באותה השעה. בטור החמישי והאחרון נציין מדוע עשינו את הפעולה הספציפית באותה השעה.

כך נמלא 5/6 ימי מעקב, בכל יום את הפעילויות שנעשו בכל שעה. בסוף השבוע בסיום המעקב, תהיה לנו תמונה כמעט ברורה "על מה הזמן שלנו נשרף" ניווכח לדעת שאנו עושים הרבה מאוד דברים טובים ומועילים וגם הרבה דברים ללא שום תועלת.

את המשך העבודה עם הילד נעשה בע"ה בשבוע הבא. לכן חשוב לשמור את הדף הנוכחי ע"מ לזכור את מרטי העבודה ולשמור על הרצף של העבודה, בהצלחה!

לייעוץ טלפוני ללא תשלום/או לתיאום משימה צור קשר בימים ג' - ד' משיעה 10-8 בערב 0548-434-435 יידי: 0548-434-435 מייל: a0548434435@gmail.com

בדיחות הדעת

אדם מגיע הביתה בריצה ומספר לאשתו בהתרגשות: "ברוך השם יש לי חדשות טובות. מצאתי עבודה חדשה בתנאים מעולים!!!! משכורת של 15,000 ש"ח בחודש, מנקבלים מכונית מהחברה וכל מיני בונוסים. רק בעיה קטנה העבודה ממש ממש קשה ועוסקת בצנרת הביוב המרכזי של הארץ, אבל היא ממש משתלמת!" האישה שמחה ומודה לבורא העולם: "תודה רבה להשם מעתה לא נחיה עוד בחרפת רעב" הבעל: "יופיי. ידעתי שתשמחי! את מתחילה מחר..."

זמנים נשא

ירושלים	תל אביב	חיפה	באר שבע
18:45	19:02	18:56	19:02
ניסה	20:01	20:03	20:04
יציאה	20:37	20:39	20:36
ר"ת	20:38	20:36	20:37

הפסגה השבת: ירימיה פרק ל"ב, ו-כז - ויאמר ירמיה

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד" רח' שמואל הנביא 10, ירושלים ת.ד. 57669. טל: 02-5812210 פקס: 02-5812252 להצטרפות לקבלה בדוא"ל ולתגובות כתבו לנו 5812210@gmail.com

Breslev.co.il

ניצול הזמן או בזבוז הזמן

פעמים רבות, הילד מתלונן או מתאכזב על ש"נגמר הזמן מהר והוא לא הספיק את מה שרצה לעשות" או שהוא מתקשה לעבור משימה למשימה, נניח ממשחק להכנת שעורי הבית, או מקריאת ספר לינה.

תלונות וקשיים אלו, הם שכחים בכל בית ונוכל בע"ה "למנף" את הקושי או התלונה "לעבודה" על הנושא. במקום להחזיר לילד בתלונה שלנו, נוכל להתעורר מתלונתו ולנצל את המומנט של האפשרות לחנך את הילד להכרת המושג "זמן וחשיבותו" בזמן שזה "מציק" לו.

כאשר נתבונן על מה שעובר עליו, נעלה לו את המודעות ונפקח את עיניו ונבין איתו ביחד כי: יש לו מספיק זמן, אלא שאנו מתקשים לנהל אותו בצורה נכונה או לברור את הפעולות שאנו צריכים וחייבים לעשות, מהפעולות שאנו רוצים ונהנים לעשות. העניין הוא שקשה לנו להשתחרר מהרגלים שלנו ואנו חוזרים על הפעולות שלנו מידי יום ולרוב הם לא "כ"כ מוכרחות ומוצדקות, ופעולות מיותרות ולא מועילות אלו "זוללים" לנו את כל הזמן וכמו שהבאנו פעם משפט חכם: "לו היו לי שמונה שעות לכתוב עץ, הייתי מקדיש שש מהן להשחזת הגרזן..." כי הדבר העיקרי ביותר בחינוך, לימוד ושיפור "ניהול הזמן" שלנו ושל ילדנו הוא: "תכנון הזמן".

כדי לבדוק מה מונע מהילד לעשות את מה שחשוב לו באמת, עלינו לבדוק איתו ביחד מה הוא עושה בפועל עם הזמן שיש לו. כיצד נבדוק זאת? נקבע ביחד "שבוע למעקב" ונבדוק את השעות של הילד: "על מה 'הולך' ונגמר הזמן שהוא המשאב היקר ביותר שלנו, על מה הילד "מבזבז" אותו?" נבחן את עצמנו בכנות ונגלה מה באמת קורה לזמן שלנו.

עליו להחזיר בלב הילד עד שיבין ויפנים כי: הזמן הינו "מצרך" יקר. בזמן שיש לנו, אנו יכולים לעשות הרבה מאוד פעולות שיקדמו אותנו ברוחניות וגשמיות. הזמן שלנו יכול להיות מנוצל לדברים חשובים מאד, שיקדמו אותנו לעבר עתיד טוב יותר ואיכותי יותר ואנו יכולים לשנות את סדרי העדיפויות שלנו וכך לבצע באותן השעות פעולות טובות יותר וחשובות יותר שאנו באמת רוצים למלא באותן השעות ה"מבזבזות".

משימה לשבוע הקרוב!

השבוע הקרוב, כן זה שיתחיל מיד ביום ראשון, הוא המתאים ביותר "לבדיקה".
 מה נבדוק?! נבדוק ביחד עם הילד מה הוא עושה בכל יום.
 ניקח דף חלק ונשרטט עליו טבלה המחולקת

ליקוטי מוהר"ן עם פרוש "שלום מלכות"
 מאת הרב שלום ארוש שליט"א
 חלק ב' מתורה מ"א-ס'
 חדשו! חדשו!

ליקוטי מוהר"ן עם פרוש "שלום מלכות" מאת הרב שלום ארוש שליט"א

להזמנות: 052-2240696

טיסת הישונות
 הרשמה בעיצומה

טיסה לינה נסיעות פנים סעודות כיד המלך קברות צדיקים גן סופיה והכל כולל במחיר

טל: 02-5812210